

Sygn. akt V CSK 42/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku M. T.

przy uczestnictwie R. O. i G. G. ,

o wpis hipoteki przymusowej w kwocie 61.913,67 zł w dziale czwartym księgi

wieczystej nr (...),

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 czerwca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Okręgowego
w W.

z dnia 27 kwietnia 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 stycznia 2016 r., którym został oddalony jej wniosek o wpis hipoteki przymusowej na podstawie postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia przez wpis hipoteki, ponieważ zobowiązany nie był wpisany do księgi wieczystej jako właściciel.

Wnioskodawczyni w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej została spowodowana, w ocenie skarżącej, nieuwzględnieniem prawomocnego, wykonalnego postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 3 sierpnia 2015 r., w którym dokonano ustalenia prawa własności R. O. nieruchomości objętej księgą wieczystą jako następcy prawnego D.O. Postanowienie to świadczyło o istnieniu stanu prawnego nieruchomości. Sąd powinien zastosować art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i wezwać do uzupełnienia braków formalnych wniosku przed oddaleniem wniosku o wpis. Doszło do rażącego naruszenia art. 365 § 1 w związku z art. 13 § 2 i art. 626⁸ § 2 k.p.c., ponieważ w postępowaniu wieczystoksięgowym nie podlega kontroli zasadność postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Zakres przeprowadzanego przez Sąd Najwyższy badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni

przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Ugruntowane zostało w orzecznictwie jednolite zapatrywanie przyjmujące, że dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest wykazanie przez skarżącego, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymagania naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Nie spełnia przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołanie naruszenia konkretnego przepisu prawa, ale sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004, nr 13, poz. 230; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 38/06, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.). Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia, w kontekście jej podstaw oraz motywów zaskarżonego postanowienia nie zezwala na ocenę, że doszło do naruszenia, w stopniu kwalifikowanym prawa materialnego oraz procesowego, usprawiedliwiającego przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarżąca pominęła zakres kognicji sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym, w tym niedopuszczalność podejmowania czynności i dokonywania wpisu bez wymaganego wniosku, poza wpisem ostrzeżenia. Nie ma podstaw do uznania, że doszło do oparcia orzeczenia

na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią, przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.